

Montage och underhåll av cederträ

Cederträ är ett omtyckt och vackert träslag som är mycket vädertåligt, med goda rötskyddsegenskaper och formstabilitet. Dessa egenskaper gör att man kan avstå från att ytbehandla cederträ, varpå träet kommer anta ett patinerat, silvergrått utseende med åren. För att behålla den ursprungliga färgtonen behöver man tvätta och ytbehandla träet regelbundet. Var uppmärksam på att trä är ett levande material och naturliga variationer förekommer både vad gäller färg och egenskaper. Södra erbjuder enbart den högsta kvaliteten av ceder, en WRC Clear#2.

OLJEBEHANDLING

Oavsett om du väljer att olja ditt cederträ eller inte, så är det alltid klokt att åtminstone ytbehandla ändträet med olja. Innan du påbörjar en ytbehandling bör du säkerställa att träet är rent, för att undvika problem med ytmögel. Använd en olja med hög oljehalt och som innehåller ämnen som motverkar svamp och mögel. Eventuellt kan du använda en olja med färgpigment i.

Olja in träet en gång före montering, samt en gång efter och sedan när det ser ut att behövas. Man brukar räkna med vart annat till vart fjärde år för trä som utsätts för södersol om oljan är vattenbaserad. Är den oljebaserad räcker det med vart fjärde till vart sjätte år.

LASYRBEHANDLING

Laserar du cederträet blir underhållsintervallet något längre än vid oljebehandling. Lasyren innehåller mer bindemedel, vilket förändrar träets naturliga utseende något mer än om du oljar det. Be din färghandlare rekommendera en lämplig produkt.

KISELBEHANDLING

Om du väljer att kiselbehandla ditt cederträ blir underhållsintervallerna långa, cirka 8-13 år, beroende på hur utsatt träet är för väder och vind. Kiselbehandlingen ger en gråvit, len yta på träet, som skyddar väl. Om ytmögel uppstår kan det enkelt borstas, eller tvättas bort.

BEHANDLING AV YTMÖGEL

Cederträ är ett av de träslag som är mest motståndskraftigt mot ytmögel, men ändå kan det uppkomma. Ytmögel är vanligast i fuktiga miljöer och/eller där det finns mycket vegetation i närheten. Ofta drabbas den fasad som är mest i skugga. Använd ett trätvättmedel som innehåller antimögelmedel så snart du upptäcker möglet, för att undvika spridning. Slitaget som uppkommer kan förändra utseendet på cederträet något. Ytbehandla gärna träet igen efter tvättningen.

SMUTS OCH FLÄCKAR

Smuts är den vanligaste orsaken till att träet missfärgas. Det kan enkelt åtgärdas genom regelbunden tvätt med ett tvättmedel som inte innehåller fosfat.

Missfärgning kan uppstå på grund av att träet blöder, oftast efter att ha utsatts för fukt. Är fläckarna mindre, kommer de försvinna av sig själva när källan till fukten eliminerats. Om fläckarna sitter i ett område som inte sol kommer åt, kan

de fördjupas med tiden och man behöva tvätta dem med en mild oxalsyra, eller trätvättmedel.

Om spikar och skruvar i träet rostar, kan det uppstå fläckar i anslutning till detta. Använd därför endast spikar och skruvar tillverkade i rostfritt stål när du monterar cederträ. Om fläckar uppstått, kan dessa tas bort med hjälp av trätvättmedel eller genom försiktigt sandpapprande eller borstande.

MONTERA CEDERTRÄ

Använd endast spikar och skruvar tillverkade i rostfritt stål, lägst A2 kvalitet (A4 vid havsnära läge), för att undvika rostfläckar som annars kan uppstå. Cederträ har låg densitet med relativt täta årsringar, vilket gör att risken för att det ska uppstå sprickor vid spikning och skruvning är liten, men vi rekommenderar ändå att använda en tunn spik och att förborra om du ska skruva i materialet eller om du är nära ändträet, för bästa slutresultat. Räkna med fuktrörelser i träet och undvik därför att spika genom flera överlappande lager.

De sura rötskyddande egenskaperna i träet påverkar också vilket material som är lämpligt att klä in en yta tillsammans med cederträ. Felaktigt material kan orsaka att rinnmärken uppstår, antingen på träet eller på det omgivande materialet. Lämpligast material att komplettera cederträ med är rostfritt stål, koppar, plast, Rheinzink och galvaniserad aluminium. Allt material som kommer i kontakt med regnvatten från cederträ bör tåla en lägre ph-nivå, för att undvika märken. Man bör också vara uppmärksam på att porösa material (exempelvis puts eller betong) kan missfärgas av träets tanniner (träfärg) i regn. Avfärgningen av träet är som störst i början och en eventuell missfärgning på annat material går ofta att tvätta bort, eftersom träfärgen är vattenlöslig. Om ventilationen bakom träpanelen är dålig, eller om panelen utsätts för mycket fukt är risken större för avfärgning. En inkapslande ytbehandling kan minska avfärgningen, hör med din färgfackhandlare om lämplig ytbehandling om du inte kan styra bort regnvattnet från känsliga ytor.

ALLERGENA ÄMNINGAR I CEDERTRÄ

De allergena ämnena som frigörs när man arbetar i cederträ är något högre än de i gran och furu. Om du är känslig eller allergisk kan det därför vara klokt att använda handskar, samt även munskydd och skyddsglasögon vid kapning och övrig bearbetning. Rekommendationerna gäller bara under bearbetsningsfasen, efter montage utgör cederträ ingen förhöjd allergirisk.